

Tots som referents lingüístics

#notexcusis

Famílies

D'un temps ençà, l'ús social del català ha anat retrocedint. La situació és especialment preocupant entre infants i adolescents, que veuen el català com una llengua acadèmica, allunyada del món del lleure i les relacions personals. Tots els qui ens hi relacionem en el dia a dia tenim un efecte en les seves actituds i som importants en la transmissió del català i de la consciència lingüística: som els seus referents!

Diverses organitzacions del país ens hem unit per impulsar la campanya "Tots som referents lingüístics. No t'excusis!", pensada per renovar i enfortir el compromís amb el català dels sectors i agents més vinculats amb la joventut. Necessitem la determinació i l'acció de tothom perquè el català sigui fàcilment accessible i esdevingui allò que encara no és: un dret inalienable de totes les persones que viuen a casa nostra.

El català és un dret de tots els qui vivim a casa nostra. No t'excusis: fes-te'n responsable i actua per garantir-lo. Parlar en català amb tothom és oferir a tothom l'ocasió de fer-lo servir.

Què cal canviar?

- **La subordinació lingüística:**
Els catalanoparlants, de manera majoritària, tendeixen a canviar de llengua quan algú els parla en castellà, una actitud que els dificulta seriosament arribar a fer seva la llengua catalana.
- **La manca de referents:**
En un context en què el contingut cultural i lúdic està dominat pel castellà i l'anglès, els joves tenen referents que no acostumen a parlar en català. Això, és clar, té un efecte en els seus usos lingüístics.

Et quedaràs de braços plegats?

- Des del teu sector i en les teves relacions socials, tu pots exercir de referent lingüístic.
- La suma d'actituds pot capgirar la tendència i eixamplar l'ús del català perquè tothom, independentment de la seva procedència, el pugui fer servir.

Tens experiències de promoció del català al teu entorn? Ens les vols explicar? Envia un correu a info@notexcusis.cat (ens en pots enviar informació, fotografies o vídeos).

Organitzacions impulsores de la campanya

INTER ///
SINDICAL
TREBALL | REPÚBLICA | JUSTÍCIA SOCIAL

SOPG
Sindicat d'Esportistes del País Català

USTEC-STEs
Intersindical Alternativa de Catalunya (IAC)

**PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA**
L'ONG del català

www.notexcusis.cat

I tu, què hi pots fer?

- **Mantenir-te en català:** pren consciència de la importància de comunicar-te en català, perquè, si no ho fas, es poden perdre espais d'ús. Si en una reunió de famílies o en un grup de Whatsapp algú parla en castellà, no cal que canviïs de llengua. Que algú prefereixi emprar el castellà no vol dir que no entengui el català!
- **Abandonar els prejudicis:** evita les actituds lingüístiques excloents i no canviïs de llengua per l'aspecte físic del teu interlocutor. Les persones novingudes del Marroc, per exemple, no parlen castellà al seu país, sinó àrab marroquí (o dharija), amazic i probablement francès.
- **Entendre el català com un trampolí socioeconòmic:** si parles en català a persones que no el dominen, els ajudes i els encoratges a aprendre'l. Si els prives del dret de viure en català, no se sentiran com a casa.
- **Observar els hàbits dels teus fills:** fixa't en quina llengua parla el teu fill amb els desconeguts, amb els amics i fins i tot amb els seus propis germans. Si observes alguna anomalia, pensa què hi pots fer.
- **Ser conscient que exerceixes de model:** els infants aprenen per imitació. Si veuen que no et mantens en català quan algú te'l parla o que t'adreces directament en castellà als novinguts, ells adquiriran aquest hàbit i faran el mateix en les seves relacions.

A PLATAFORMA PER LA LLENGUA T'OFERIM:

- ▶ **Grups de conversa** en català amb voluntariat per a joves o famílies
- ▶ **Apparella't:** l'app per fer parelles lingüístiques
- ▶ **Servei de queixes**
- ▶ **Catalapp:** valora l'ús que es fa del català al comerç des del mòbil!
- ▶ **Jocsijoguines.cat**, amb totes les joguines que hi ha en català

RECURSOS INFORMÀTICS I AUDIOVISUALS:

- ▶ Softcatalà (catalanitzador i corrector/traductor): www.softcatala.org
- ▶ Filmin.cat: www.filmin.cat
- ▶ Videojocs en català: llengua.gencat.cat/videojocs
- ▶ Jocs en català: www.cpnl.cat/jocs/cataleg (CPNL) i www.jocsijoguines.cat/jocs-joguines
- ▶ Pel·lícules i sèries doblades i subtítolades al català: www.goitaquefanara.cat
- ▶ Contingut en català a les plataformes digitals: www.desdelsofa.cat

BANC DE RECURSOS PER APRENDRE CATALÀ:

- ▶ Parla.cat: www.parla.cat
- ▶ Aprendre català des de: www.ja.cat/aprenemcatala

Accions del dia a dia

- **Productes responsables:** els productes que compres són lingüísticament responsables? Fixa-t'hi i tria les marques que respecten els drets dels catalanoparlants.
- **Configuració en català:** tens els dispositius electrònics configurats en català? Fes-ho, així els teus fills entendran que el català també serveix per navegar i per divertir-se.
- **Referents culturals:** coneixes els referents culturals dels teus fills? Ensenya'ls que hi ha músics, mitjans i influenciadors que fan contingut en català perquè puguin descobrir un món cultural fet en la seva llengua.
- **Drets dels consumidors:** saps quins drets tens com a consumidor catalanoparlant? Ningú no et pot obligar a canviar de llengua! Interessa't pels teus drets i reclama o denuncia quan siguin vulnerats.
- **Jocs en català:** coneixes tots els recursos que tens a l'abast per jugar en català? Quan compres un joc de taula, mires si també hi ha la versió en aquesta llengua i on el pots adquirir? Aquests petits gestos poden contribuir en la normalització de la llengua en la joventut.

MÓN VIRTUAL:

- ▶ Canal Malaia: www.malaia.cat
- ▶ **Adolescents.cat**
- ▶ **Creadors.tv**
- ▶ **Instagramers:** Juliana Canet, Sir Joan, Pol Gise, Berti, Laura Grau, Julen_music, Apitxat, Cabrafotuda...
- ▶ **Tiktokers:** Canputades, Gerryquerryberry, Albertogadel, Nadinero, Bertaarocach, Claudiavilanova, Alextouspont, #estiktokat

TOTA LA
INFORMACIÓ